

M E G O L D Á S O K

I. feladatsor

- |          |          |
|----------|----------|
| 1.a. - E | 1.b. - A |
| 2.a. - B | 2.b. - B |
| 3.a. - C | 3.b. - B |
| 4.a. - D | 4.b. - D |
| 5. - E   |          |
| 6. - D   |          |
| 7. - B   |          |
| 8. - B   |          |
| 9. - E   |          |
| 10. - A  |          |
| 11. - B  |          |
| 12. - C  |          |
| 13. - C  |          |
| 14. - A  |          |
| 15. - D  |          |
| 16. - B  |          |
| 17. - D  |          |
| 18. - E  |          |
| 19. - C  |          |
| 20. - B  |          |

II. Feladatsor1. feladat

Első lépésben kiszámítjuk a vegyületben található atomok arányát:

$$\text{C} \quad 54,55 : 12 = 4,54$$

$$\text{H} \quad 9,09 : 1 = 9,09$$

$$\text{O} \quad 36,36 : 16 = 2,27$$

3 pont

Az így kapott számokat a legkisebbel, a 2,27-tel osztva az atomok aránya egész számokat eredményez:

$\text{C} : \text{H} : \text{O} = 2 : 4 : 1$ , tehát a vegyület összegképlete, vagy tapasztalati képlete:  $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$ .

2 pont

Ezután kiszámítjuk az ismert adatokból az anyag relativ molekulatömegét:

a)  $\text{PV} = \frac{m}{M} RT$  összefüggésből:

$$M = \frac{mRT}{PV} = \frac{1,720 \text{ kg} \cdot 8,314 \text{ Jmol}^{-1}\text{K}^{-1} \cdot 373 \text{ K}}{120000 \text{ Nm}^{-2} \cdot 0,5 \text{ m}^3} = 88 \text{ kg/kmol} \quad 3 \text{ pont}$$

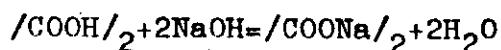
Ha a képlet  $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$  lenne, a móltömegre 44 kg/kmol-t kapnánk, tehát a molekulaképlet ennek a kítszerese:

$\text{C}_4\text{H}_8\text{O}_2$  /pl. etil-acetát/.

2 pont

10 pont

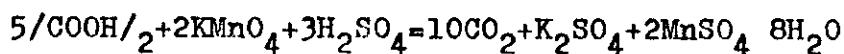
- 4 -

2. feladat

8,71 cm<sup>3</sup> 0,1 mól NaOH reagál  $\frac{8,71 \cdot 0,1}{2} = 0,4355$  mmol oxálsavval.

A savoldat tehát 0,4355 mmól oxálsavat tartalmaz. 2 pont

A reakcióegyenlet:



2 mól KMnO<sub>4</sub> reagál 5 mól oxálsavval  
x 0,4355 mmol oxálsavval

$$x = \frac{0,4355}{5} \cdot 2 \text{ mmol} = 0,1742 \text{ mmol}$$

A reakcióhoz 0,1742 mmol KMnO<sub>4</sub> szükséges. 2 pont

1000 cm<sup>3</sup> 0,02 mólós KMnO<sub>4</sub> oldatban van 20 mmól KMnO<sub>4</sub>

$$\frac{x}{x = \frac{0,1742 \cdot 1000}{20} \text{ cm}^3} = 8,71 \text{ cm}^3 \quad \begin{matrix} 0,1742 \text{ mmól} \\ 2 \text{ pont} \end{matrix}$$

Tehát a fenti oxálsav oldat 8,71 cm<sup>3</sup> 0,02 mólós KMnO<sub>4</sub>-oldattal oxidálható.

6 pont

- 5 -

3. feladat

Az elektrolizis brutto egyenlete:



tehát 1 mol HCl bontásához 1F szükséges.

$60 \text{ Ah} = 2,24 \text{ F}$ , tehát ennyi HCl bomlott el,  
 képződött 2,24 mol gáz, vagyis  
50 liter  $\text{H}_2+\text{Cl}_2$  /normálállapotu/.

A megmaradt oldat 10 g-jában 27,4 mmol, vagyis  
 1,00 g HCl van, az oldat 10 %-os.

6 pont

Ha m g 20 %-os oldatból indulunk ki, akkor maradt:

 $m - 2,24 \cdot 36,5 / \text{g oldat}, \text{ és } m \cdot 0,2 - 2,24 \cdot 36,5 / \text{g HCl},$ 

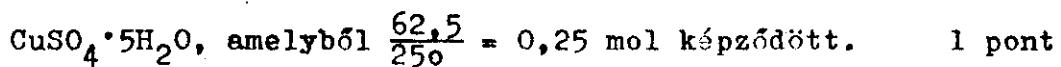
$$\frac{0,2m-2,24 \cdot 36,5}{m-2,24 \cdot 36,5} = 0,1, \text{ amiből } m = 735,8 \text{ g},$$

$$\text{és } v = \frac{m}{\rho} = 668,9 \text{ cm}^3.$$
8 pont

A 20 tömegszázalékos oldat térfogata tehát 668,9 cm<sup>3</sup>16 pont

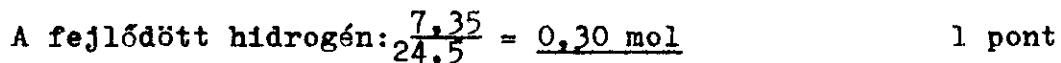
#### 4. feladat

a/ A minta maradéka Cu, a kristályes anyag:



A 0,25 mol  $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$  → 0,25 mol Cu-ból keletkezik.

A minta 0,50 moljából tehát 0,25 mol a réz és 0,25 mol a Mg-Al keverék.



1 mol Mg 1 mol H<sub>2</sub>-t fejleszt, x mol Mg y H<sub>2</sub>-t,

1 mol Al 1,5 mol H<sub>2</sub>-t fejleszt,

/0,25-x/mol Al /0,30-y/mol H<sub>2</sub>-t.

A minta 0,25 mol Cu-t, 0,15 mol Mg-ot, és 0,10 mol Al-ot tartalmaz.

A porkeverék összetétele: 50 mol% Cu  
30 mol% Mg  
20 mol% Al.

b/ 0,15 mol Mg    0,15 mol H<sub>2</sub>-t fejleszt  
       0,10 mol Al    0,15 mol H<sub>2</sub>-t fejleszt.

A képződött hidrogéngázok tehát 50 - 50 %-át fejlesztette a két fém.

$$c/0,15 \cdot 24 = 3,6$$

$$0,10 \cdot 27 = 2,7$$

$$0,25 \cdot 64 = 16,0$$

22,3

A bemért minta tehát 22,3 gramm volt.

2 pont

12 pont

- 7 -

5. feladat

$$\bar{M} = 1,17 \cdot 29 = 33,93$$

Az elegyből a telítetlen szénhidrogén tűrfogata:

$$120 \text{ cm}^3 / 273 \text{ K; } 0,1 \text{ MPa/}$$

1000 cm<sup>3</sup> 0,4 mólos Br<sub>2</sub>-oldatban van 0,4 mol Br<sub>2</sub>

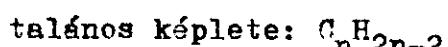
$$26,7 \text{ cm}^3 \quad " \quad " \quad x = 1,068 \cdot 10^{-2} \text{ mol Br}_2 \quad 2 \text{ pont}$$

120 cm<sup>3</sup> szénhidrogén reagál 1,068 · 10<sup>-2</sup> mol Br<sub>2</sub>-val

$$22,41 \cdot 10^3 \text{ cm}^3 \quad " \quad " \quad x = 2 \text{ mol Br}_2, \text{ tehát a}$$

vegyületben 2 kettős kötésnek kell lenni.

Az általános képlete:



2 pont

1 g sav reagál 0,933 g KOH-dal

$$\bar{M} = 56 \text{ g} \quad "$$

$$\bar{M} = 60 \text{ g}$$

2 pont

Az R-COOH moláris tömege 60, így ez a sav a CH<sub>3</sub>COOH. A telítetlen szénhidrogén, melynek oxidációjával előállítottuk, az etán.

A keverék  $\bar{M} = 33,93$ , tehát 22,41 dm<sup>3</sup> 33,93 g

$$0,3 \text{ " } x = 0,454 \text{ g} \quad 4 \text{ pont}$$

$$22,41 \text{ dm}^3 \text{ C}_2\text{H}_6 \quad 30 \text{ g}$$

$$0,18 \text{ " } x = 0,241 \text{ g}$$

A telítetlen szénhidrogén tömege az elegyben:

$$0,454 \text{ g} - 0,241 \text{ g} = 0,213 \text{ g}$$

2 pont

$$0,12 \text{ dm}^3 \quad 0,213 \text{ g}$$

$$22,41 \text{ " } \bar{M} = 40 \text{ g}$$

A telítetlen szénhidrogén általános képlete: C<sub>n</sub>H<sub>2n-2</sub> 2 pont

Tehát: 12n + 2n - 2 = 40

$$n = 3 \rightarrow \text{C}_3\text{H}_4$$

- 8 -

A két szénhidrogén összegképlete:  $C_2H_6$  és  $C_3H_4$ . 2 pont

Konstituciós képletek:  $CH_3 - CH_3$  etán és  
 $CH_2 = C = CH_2$  vagy  $CH \equiv C - CH_3$ .

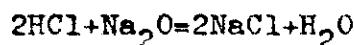
propadién /allén/ propin 2 pont

18 pont

### 6. feladat

A maradék gáz:  $H_2$ , mennyisége  $\frac{1 \text{ dm}^3}{24,48 \text{ dm}^3/\text{mol}} = 4,084 \cdot 10^{-2} \text{ mol} = n_{H_2}$  2 pont

A keletkezett  $HCl$  2 g  $Na_2O$ -dal egyenértékű:



$\frac{2 \text{ g}}{31 \text{ g}} = n_{HCl} = 6,451 \cdot 10^{-2} \text{ mol.}$  3 pont

A  $H_2 + Cl_2 = 2HCl$  egyenlet szerint felirhatjuk:

$$n_{H_2} / \text{reagált} / = 3,225 \cdot 10^{-2} \text{ mol,}$$

$$n_{Cl_2} / \text{reagált} / = 3,225 \cdot 10^{-2} \text{ mol.}$$

2 pont

Az eredeti gázelegy össztétele:

$$n_{H_2} + n_{H_2} / \text{reagált} / + n_{Cl_2} / \text{reagált} / = n_{\text{összes}} = 0,1053 \text{ mol,}$$

$$\underline{\text{ebből: } 30,61 \text{ mol\% } Cl_2 \text{ és } 69,39 \text{ mol\% } H_2.}$$

2 pont

9 pont

- 9 -

7. feladat